

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

Cap. IV. De Regionibus Meridionalibus adiectis Germaniæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13167

tur, *la Finlan-*
de.

CARBONES Carelliam obtinuerunt, & regionem inter lacus Ladogam, & Onegam.

M I-
NO-
RES	E X-
T R A	BURCHANA Plinij Fabaria à Romanis dicta à similitudine frugis illic provenientis; Burchanis Straboni & à Drufo orasillas legente subacta, hodie <i>Borchum</i> , seu <i>Borkum</i> , ubi visitur turris dicta, <i>Bon-huys</i> , hoc est Fabaria domus, ita Hiero. Verrutius.
		AVSTRANIA à Barbaris, Glessaria à Romanis: hodie <i>Ameren</i> , quia inquit Ortelius <i>Ameren</i> Germanis succinum sonat.
		ACTANIA contra Albis ostium <i>Heiligeland</i> , tantum scopulus in presentia.
I N-
S V-
LÆ.	I N
S I-
N V
C O-
D A-
N O.	CODANONIA omnes Insulas huius maris à Mela magnitudine, & fertilitate dicitur antestare, est igitur <i>Sieland</i> . In eâ & aliquot vicinis vixere TEVTONES, seu Tuetoni, Æthico Theothoni, Iornandi Theuthes. Cluverius putat traxisse nomen à voce <i>Theuth</i> quæ Deum sonat, unde postea retenta significatione dicti sunt Godani, & Codani, ac denique voce truncata Dani, quæ primùm vsi sunt Procopius, & Iornandes.
		ALOCIE tres Insulæ à Ptolemæo perperam collocantur ad Occidentale latus peninsulae Cymbricae, Orientale scribere debuit, suntque hodie <i>Lefso</i> , <i>Rom</i> , & <i>Anholt</i> .

CAPVT IV.

De Regionibus Meridionalibus adiectis Germania.

QUATVOR regiones ex Galliâ, Italiâ, Illyrico decerptæ sunt, & additæ Magnæ Germaniæ, videlicet Heluetia, Rhætia, Vindelicia, Noricum, quas tibi hæc tabula exhibet.

§. I. *Heluetia.*

HELVETIORVM fines assignat Cæsar Rhenum, & Rhodanum
Parall. Geogr. Tom. II. D

26 ADIVNCTÆ REGIONES GERMANIÆ,

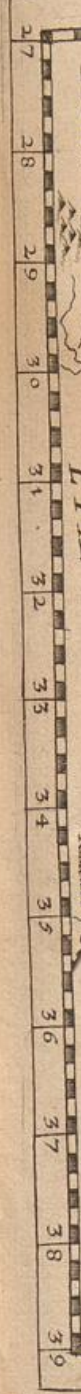
Fl. cum monte Iurasso, sed dum longitudinem, & latitudinem huius Regionis dimetiri tentavit, more suo, à veris mensuris longius aberravit. Verius dixit eos superasse reliquos Gallos fortitudine propter crebra prælia quibus Germanos aut laceſſebant, aut repellebant: habuisse duodecim oppida, vicos ad quadringentos, hæc omnia combussisse vt novas quærerent sedes, sed grandi clade prostratos, à Romanis in patriam redire compulsos esse. Strabo eos diuites auri facit, itémque latrociniis deditos ab exemplo Cymbrorum.

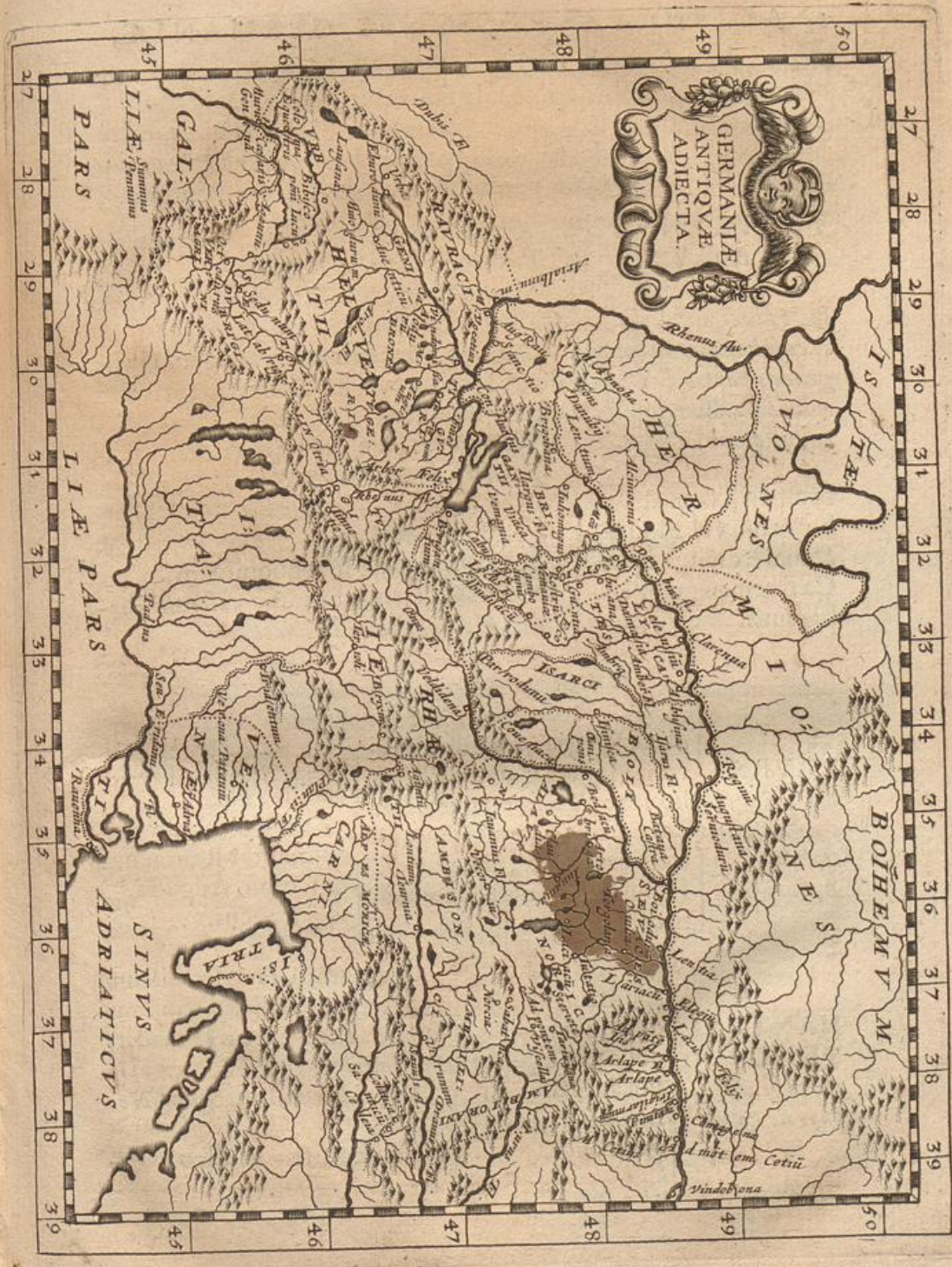
NVM. I. Veri Heluetij.

<p>TIGV- RINVS PAGVS</p> <p><i>Cantons de Zurich, Appenzel, Schaffouse, Rhinthal, &c.</i></p>	<p>Cuius incolæ se coniunxerunt Cymbris Italiam petentibus: vel potiùs montibus Italicis infederunt quasi opem Cymbris laturi, sed ignobili fugâ dissipati. Malè ex mari Germanico accersuntur à Floro. Soli L. Cassium Cos. cum exercitu deleuerunt.</p>	<p>TIGVRVM vel Turigum: <i>Zurich.</i> Fines: <i>Pfzn.</i> Vitodorum: <i>Vinterthur.</i> Arbor felix: <i>Arbon.</i> Lacus Brigantinus, aliter Venetus, Hydrius Erythræo, nunc Podamicus: <i>Lac de Constance, ou Podmen.</i> Lacus Acronius, hodie inferior & Cellensis: <i>le Lac de Cell.</i></p>
--	---	--

<p>TVGENVS PAGVS</p> <p><i>Cantons de Zug, Glarus, Schunitz, & Uri.</i></p>	<p>Incolæ dicuntur <i>Tobyroni</i> à Strabone, & cū Ambronibus cæsi sunt ad Aquas Sextias.</p>	<p>TYGIVM: <i>Zug.</i> Aquæ Helueticæ <i>Baden</i>, quem locum accuratè descripsit Tacitus.</p>
--	--	--

<p>AMBRONICVS PAGVS,</p> <p><i>partie du Canton de Fribourg, celui de Lucerne,</i></p>	<p>Cuius Gens prædationibus viuere solita erat: quare turpis vitæ homines apud Romanos Ambrones: victi sunt cum Teutonibus ad Aquas Sextias; lege</p>	<p>Vindoniſſa, seu Vindones: <i>Vindisch.</i> Vocetius Mons cuius nomina perdurant in vicis <i>Bozen, & Bosberg.</i> Salodurum, Saloru-</p>
---	---	---

28 ADIVNCTÆ REGIONES GERMANIÆ,

Berne, & Vnder-
ual.

de iis Plutarchum in
Mario. Malè Festus ait
eam Gentem eluui-
ne maris regionem
suam perdidisse.

rum Antonino: So-
leure.

Arola Fl. Aar.

Amma Fl. Emma.

Alpes Penninæ.

VRBIGENVS
PAGVS

la Principauté de
Neufchâstel, la plus
grande partie du Can-
ton de Fribourg, & du
pays Roman.

Nomen habet ab vr-
be Urbâ, vel Fluuio,
& malè dicitur apud
Cæsarem pagus Ver-
bigenus.

Auenticum Colo. Flauia dicta quoniam
à Tito reparata est: *Vvisflisbourg.*

Minodurum, seu Minodum: *Milden,*
Gallicè Mouldon.

Colonia Equestris *Nion* ad lacum, vn-
de in Notitia dicitur Col. Equestris hos-
est Nouidunum.

Viromagus, seu Bromagus: *Bro.*

Laufana: *Lozane.*

Eburodunum: *Yuerdon.*

Petinisca: *Biel.*

Urba *Orbe*, ad Fl. cognominem.

Murus Cæsaris, vbi nunc castrum Vir-
ginis: *le Chasteau de la Pucelle.*

NVM. 2. Adiecti Heluetiis.

RAVRA-
CI, *Eues-*
ché & Can-
ton de
Basse.

aliter Raurici, consilio saepe
cum Heluetiis coniuncti, vt
liquet ex Cæsare: apud Stra-
bonem lib. 4. cum Heluetiis
confunduntur, nam post
Heluetios ponit Medioma-
trices.

Arialbinum, postea
Basilia: *Basse.*

Augusta Rauraco-
rum, aliter Rauracum
& Colon. Augusta.

Augst vicus.

NANTVA-
TES, *la par-*
tie basse du
pays de Vaux.

apud quos Cæsar
duas legiones
collocavit, hos
vocat Gallos, Li-
uius lib. 31. Semi-
germanos.

Agaunum, à saxo sic dictum
nam linguâ Gallicâ Agaunum
saxum sonat, antea Ternadæ:
S. Maurice.

Penni lucus, Ioui Sacer, *No-*
nille.

Bibisco, seu Viuisco: *Vi-*
uey.

VERAGRI { Quos Dio cum Nantuatibus confundit; extendit enim eos ad Lemanium vsque lacum. } { Octodurus Veragrorum vicus: *Martinach*, seu *Marrigni*. Summus Penninus, seu Pennini vertex, vbi Iupiter colebatur. Irridet eos Linius qui à transitu Penorum dictum putat.

SEDUNI { Ad quos Cæsar partem copiarum præmisit ad facilem Alpium transitum, quoniam hæc nonnisi ægrè mercatores transibant, persolutisque magnis portoriis. Hic Pennina Vallis. } { Sedunum: *Sion en Valais*. Rhodanus Fl. cuius hic validus occurfus, postea tamen leniter fluit: *le Rhofne*.

LATOBIRIGI { Coniuncti cum Heluetiis in expeditione Cæsarianâ, coactique in agrum suum redire satis feracem: Hic quoque Pennina vallis. } { Latobriga: *Latbrige*, vicus.

§. 2. *Rhætia.*

AMPLISSIMA Prouincia extensa ad Brigantium lacum, Rheni Fontes, & Veronam urbem. Quomodo discreta fuerit à Vindelicia, & quandonam huic coniuncta, atque separata non est facile statuere, siquidem auctores hic variè loquuntur, & verò etiam repugnant sibi. Nam cum Tacitus Rhætos à Vindeliciis distinxisset, ait Oenum Fl. inter Rhætos & Noricos decurrere, insuper Augustam Vindelicorum nobilissimam Rhætorum Coloniam dixit. Origine fuerunt Thusci huius Regionis incolæ, qui Rhæto duce eò commigrarunt Iustino teste.

RHÆ-LIN-GI, { Heluetiis in expeditionibus coniuncti: cur autem in Rhætia collocemus efficiunt oppida illorum, nunc Rhætorum præcipua. Refert Cæsar ar- masse eos xxxvi. millia, vnde colligitur amplos } { Curia: *Coire*, seu *Chur*. Clunia: *Felat Kirchen*. Tinnetio: *Tinnetzono*, seu *Tintschè*. Taxgatiur: *Täuesch* Rheni fõs duplex. }
D iij

30 ADIVNCTÆ REGIONES GERMANIÆ,

	<i>des Gri-sons.</i>	eorū fuisse fines. Iis postea sublati tota hæc Regio Rhætis cecidit.	SARVNETES populi, aliis <i>Sargans</i> , aliis <i>Dissentis</i> . VENNONES in valle Tellina vixere, vbi Tellium vrbs.
TIA	RHÆTI PROPRIE DICTI, <i>l'Euesché de Trente, l'Euesché de Brixen, Comté de Tirol, le Veronois, & le Feltrin.</i>	Apud Dionysium Afrū dicuntur GERÆ, quam vocem seruarunt eius interpretes Auienus & Priscianus manifesto errore, vt ostendit Cluuerius.	Verona caput Rhætorum: <i>Veronē</i> . Tridentum vnde Alpes Tridentinz: <i>Trente</i> . Brixino caput Brixantum, seu Brixantarum: <i>Brixen</i> . Terioli: <i>Tirol</i> . Veldidana: <i>Vilten</i> . Feltria: <i>Feltre</i> .

§. 3. *Vindelicia.*

OSTENDIMVS suprā Rhætiam à Vindeliciā apud quosdam scriptores aliquando separari, aliquando cum eādem confundi. Hanc porrò separatam à Rhætiā fuisse partem veteris Illyrici ostendit Cluuerius cap. 1. libelli quem scripsit de Vindeliciā & Norico, sicut & partem veterum Tauriscorum, repugnante licet Plinio, qui cap. 23. lib. 3. manifestè Tauriscos, à Rhætis & Vindelicis distinguit. Videtur à Fl. Vindone nomen habere Vindelicia.

POPULI	BRIGANTII ab oppido, seu lacu. <i>partie de l'Euesché de Constance, le Rhegov, partie d'Algov, & quelques dependances du Tirol.</i>	BRIGANTIVM: <i>Bregentz</i> , ad lacum cui nomen dedit. <i>Vermania: Vvangen</i> . <i>Viaa, seu Vicus Ptol. Vvagek</i> . Cælius Mons: <i>Kelmuntz</i> , vicus non procul ab oppido, <i>Munchrot</i> . <i>Iuliomagus: Dutlingen</i> . <i>Brigobanna: Beyen</i> .
	ESTIONES	CAMBODVNVM, caput Estionum Straboni, Cambidunum in Not. <i>Kampten, vel Kambten</i> . <i>Guntia: Guntzburg</i> , ad Guntiz

QVINQVE.

partie occidentale d'Algou.

Fl. & Danubij confluentes, vnde Guntienſis tranſitus.
Roſtrum Nemanix: *Memingen.*
Febiana Caſtra: *Babenhaufen.*

LYCATES, ſeu LYCATII, Ferociſſimi Vindelico- rum, quorum Arx Damafia; à Lyco Fl. dicti, *partie d'Algou, le Marquiſat de Bur- gou, & le Duché de Neubourg.*

DAMASIA Straboni, poſtea Au- guſta Vindelico- rum ad Vindonis, & Lyci confluentes: *Ausbourg.*
Clarena: *Rayn ad Lycum.*
Celeuſium: *Neuſtat.*
Abuſina: *Abensberg.*
Ambra *Pruckander Amber* ex ad- uerſo *Furſtenfeld.*
Eſco: *Sconga*, ad Fl. Lycum.

ISARGI, ſic dicti à Fl. Isargo,

la haute Baviere, & vne partie de l'Eueſ- ché de Paſſauu.

ISINISCA, ſeu Iſinuſca: *Munik.*
Reginum, ſeu caſtra Regina: *Re- genſpurg*, ſeu *Ratiſbone*, quibuſdam olim Colonia Tiberia.
Auguſtana: *Caifing.*
Seruiodurum: *Staubing.*
Parrodunum, ſeu Parthanum, Prol. Carradunum: *Parten-Kirch.*
Coueliacæ: *Kochel.*

BOII imperante Au- guſto è ſedibus pulſi per Marcomannos ex Boiohæmo, poſtea Boioarij, *la plus grande partie de la baſſe Baviere.*

Caſtra Batava: *Paſſauu*, quaſi *Baſ- ſauu.*
Ænus Fl. *In.*
Petrenſia: *Ooſterhouen.*
Quintana, ſeu Quintiana caſtra *Kintzen*, vicus prope *Ooſterhouen.*

§. 4. *Noricum.*

NOMEN accepit ab vrbe Noreia, præcipua Tauriſcorum vbi erant Aurilauacra, & ad quam Cn. Carbo inani conſictu cum Cymbris certauit, vt ait Strabo. Fuit autem Noricum pars veteris Illyrici, vt & Tauriſcorum, quod pluribus probat Cluuerius in Appendice Germaniæ. Quomodo item & quando cò tranſgreſſi

32 ADIVNCTÆ REGIONES GERMANIÆ,

Boij, dicentur in Illyrico. De Noricis sic Plinius lib. 3. cap. 2. Iuxta Carnos quondam Taurisci, nunc Norici, his contermini Rheti, & Vindelici.

POPULI SEX.	<p>NORICI <i>la plus grande partie de la haute Autriche.</i></p>	<p>LAVRIACVM dicta & Col. Aureliana <i>Lorch</i>, vicus ad oppidum <i>Ens</i>. Laciacum: <i>Gemude</i>, ad lacum. Elegium: <i>Erlach</i>, ad Danubium. Ad Pontem Isis: <i>Ips</i>. Arlape vnde classis Arlapensis: <i>Erlap</i>. Trigiarmum: <i>Trasmaur</i>. Pirum tortum: <i>Pixendorf</i>, vicus. Comagena: <i>Lagenlaber</i>, vicus.</p>
	<p>SEVAGES <i>partie de l'Euêsché de Passau, & quelque peu de la haute Autriche.</i></p>	<p>Boiodurum: <i>Instat</i>, ex aduerso Passauij. Lentia: <i>Lintz</i>. Ouilia, seu Ouilianis, & Col. Aurelia Ouillana: <i>Velz</i>. Tergolape: <i>Lampach</i>, Monasterium ad Fl. Traunum.</p>
	<p>AMBIDRANI <i>Partie Orientale de Stire.</i></p>	<p>Cileia: <i>Cilley</i>. Colatione: <i>Altenburg</i>, aut <i>Presberg</i>, aut locus inter vtrumque. Santicum, Ptol. Sianticum: <i>Saaneck</i>. Murus Fl. seu Mura, & Muroëla: <i>Mure</i>, seu <i>Moer</i>.</p>
	<p>AMBILICI <i>partie Occidentale de Stirie.</i></p>	<p>NOREIA: <i>Neumarch</i>, aliis <i>Goertz</i>, seu <i>Goritia</i>. Stiriare: <i>Steir-Im Stoder</i>. Ad Pontem: <i>Muraun</i>. Tartufanis: <i>Rotenman</i>. Viscellis: <i>Ober-Vveltz</i>, ad discrimen alte- rius. Sabatinca: <i>Sunebend-Kirch</i>, vicus. Virunum, seu Varunum: <i>Folkmark</i>.</p>
	<p>AMBISON- TII <i>la Carinthie.</i></p>	<p>Aguntum: <i>Doblach</i>. Turnia, seu Teurnia: <i>Villach</i>. Lontium: <i>Lientz</i>, ad Draui & Isolæ confl. Drauis Fl. le <i>Draue</i>.</p>

Pons

ALAVNI

partie de Stirie,
& de l'Arche-
uesché de Saltz-
bourg.

Pons Oeni, seu Æni: *Bedaio*, seu *Bidaio*,
Smilero *Oetingen*, aliis *Inspruch*.
Artobriga: *Lebnau*, infra urbem *Lauffen*.
Iuuania, seu Iouanum, seu Gauanodu-
rum: *Salzbourg*.
Claudia, Ptol. Claudinium: *Clausen*.
Vocarium, seu Vacorium: *Vvagram vi-*
cus.

LIBER SECVNDVS.

De Germania secundum Recentiores.

CAPVT PRIMVM.

De Germania recentiore in communi.

§. 1. Nomen.

LEMANNIA communiùs dicitur, rariùs Germania; unde autem Alemannorum nomen, supra significauimus à vocibus *Al* & *Man*, quia cõuenæ erant ex multis gentibus. Malè ergo nonnulli hanc vocem aliter explicant. Est porro vox illa Francis, Italis, Hispanisque communis: At Angli vocant patriam suam *Tentschland*; Poloni *Niemieczka*; Hungari *Nemes*, & *Nemetslag-Zemia*; Turci *Nimemeleker*; Græci *Elemags*.

§. 2. Quantitas.

LONGITVDO à Claromontio Lotharingæ, ad Bitonem Silesiæ, quæ distantia ad maiorem circulum reuocata dat 562 Mil. pass. Geometr. hoc est leucas Germanicas 140 cum dimidio, Francicas 241.

Latitudo desumitur à Mendresio Helueticæ ditionis trans Alpes Latit. 45. 12. ad Septentrionalia Rugiæ Insulæ Lat. 54. 50. hoc est complectitur 588. Mil. pass. Geomet. seu leucas Germanicas 147. Francicas 294.

Parall. Geogr. Tom. II.

E